

Asia: VN/34601/2024

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi yliopistolain 43 §:n ja ammattikorkeakoululain 32 §:n muuttamisesta (yhden opiskeluoikeuden säännös)**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Ovatko esityksen tavoitteet kannatettavia?**

Muutoksen tavoitteena on osaltaan tehostaa korkeakoulujen koulutuskapasiteetin käyttöä vapauttamalla vailla aktiivista käyttöä olevien opiskeluoikeuksien vaatimia resursseja. Muutoksella voitaisiin jonkin verran lisätä mahdollisuuksia korkeakoulututkinnon suorittamiseen henkilöille, joilla tutkintoa tai opiskeluoikeutta ei vielä ole.

Turun ammattikorkeakoulu pitää muutoksen perusteluja ymmärrettävinä ja loogisina.

#### **Onko esitys kannatettava? Perustelkaa myönteinen tai kielteinen kantanne.**

Turun ammattikorkeakoulu pitää esitystä pääosin kannatettavana. Muutoksen myönteisten vaikutusten voidaan ennakoida olevan suhteellisen vähäisiä mutta hyödyllisiä. Muutoksella voitaisiin jonkin verran lisätä mahdollisuuksia korkeakoulututkinnon suorittamiseen henkilöille, joilla tutkintoa tai opiskeluoikeutta ei vielä ole.

Turun ammattikorkeakoulu haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota ehdotetun muutoksen kielteisiin vaikutuksiin, kuten korkeakouluille aiheutuvaan ylimääräiseen hallinnolliseen työhön sekä tarpeettoman päätösbyrokratian lisääntymiseen.

#### **Ovatko esityksen vaikutusarviot oikeansuuntaiset? Puuttuuko vaikutusarvioista jotakin?**

Turun ammattikorkeakoulu haluaa kiinnittää huomiota ehdotetun muutoksen kielteisiin vaikutuksiin, kuten korkeakouluille aiheutuvaan ylimääräiseen hallinnolliseen työhön sekä tarpeettoman päätösbyrokratian lisääntymiseen.

#### **Muut huomionne esityksestä**

Prosessin sujuvuuden ja opiskelijoiden oikeusturvan toteutumisen kannalta Turun ammattikorkeakoulu pitää välttämättömänä, että ennen muutoksen voimaantuloa Oma Opintopolku -palveluun toteutetaan näkymä niistä opiskeluoikeuksista, jotka hakija opiskelupaikkaa vastaanottaessaan menettää. Toiseksi, Opintopolun virkailijapalveluun on välttämätöntä toteuttaa korkeakouluille mahdollisuus saada ajantasaiset tiedot päätettävistä opiskeluoikeuksista. Esityksen mukaan korkeakoulu päättäisi aiemmat opiskeluoikeudet tekemällä muutokset opiskelijarekisteriin. Turun ammattikorkeakoulu pitää muutoksen eli opiskeluoikeuksien päättämisen merkitsemistä opiskelijarekisteriin riittävänä kirjauksena.

Edellä esitettyyn nähden ristiriitaisesti esityksen vaikutusarviossa on todettu, että korkeakoulun tulee tehdä päätös esitetyn mukaisesta opiskeluoikeuden menettämisestä kuten muissakin opiskeluoikeuden menettämistapauksissa. Ammattikorkeakoulujen käytäntönä ei ole ollut tehdä hallintopäätöksiä opiskeluoikeuden menettämisestä AmKL 32§:n mukaisissa tapauksissa, vaan merkintä opiskeluoikeuden päättymisestä on tehty opintotietorekisteriin. Sieltä tiedot siirtyvät kansalliseen Virta-tietovarantoon ja muiden viranomaisten käyttöön. Nykyinen käytäntö ei ole vaarantanut opiskelijoiden oikeusturvan toteutumista, sillä opiskeluoikeuden menettäneet opiskelijat ovat halutessaan hakeneet muutosta oikaisupyynnönä esimerkiksi opiskelun lisäajan päättymisen jälkeen.

Yhden opiskelupaikan säännöksen toimeenpanoon liittyvien hallintopäätösten tekeminen tarkoittaisi korkeakoulujen ylimääräisen hallinnollisen työn mittavaa kasvua, mitä ei voi pitää tarkoituksenmukaisena. Edelleen hallinnollinen työ moninkertaistuu, mikäli hallintopäätöksiä edellytetään tehtävän kaikissa 32 §:n mukaisissa opiskeluoikeuden menettämisen tapauksissa. Kun opiskelija päättää itse luopua aiemmista opiskeluoikeuksista perusten ehdotettuun tulevaan lain säännökseen, on vaikea nähdä korkeakoulun hallintopäätöksen tuomaa lisäarvoa.

Kantola Ismo  
Turun AMK